

XXX OLIMPIADA JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO 2011/2012 - I ETAP

Epaminondas Thebanus natus erat genere honesto, pauper iam a maioribus relictus, eruditus autem sic ut nemo Thebanus magis. Nam et citharizare et cantare ad chordarum tonum doctus est a Dionysio, qui non minore fuit in musicis gloria quam Damon aut Lamprus, quorum pervulgata sunt nomina. At philosophiae praeceptorem habuit Lysim Tarentinum, Pythagoreum. Cui quidem sic fuit deditus, ut adulescens tristem ac severum senem omnibus aequalibus suis in familiaritate anteposuerit. Postquam ephebus est factus et palaestrae dare operam coepit, non tam magnitudini virium servivit quam velocitati: illam enim ad athletarum usum, hanc ad belli utilitatem perinere existimabat. In armis vero plurimum studii consumebat. Ad hanc corporis firmitatem plura etiam animi bona accesserant.

(wg: Cornelius Nepos *Epaminondas* 2-3)

Objaśnienia:

Epaminondas, -ae – Epaminondas, wybitny polityk i wódz tebański żyjący na przełomie V/IV w. p.n.e.

Thebanus, -i – Tebańczyk, obywatel Teb

tonus, -i – tu: dźwięk, ton

Dionysius, -ii; Damon, -onis; Lamprus, -i – Dionizjusz, Damon, Lampros, imiona słynnych w starożytności muzyków

Lysis, -idis Tarentinus, -i (tu: **Lysim = Lysidem**) – Lysis (lub Lysides) z Tarentu

Pythagoreus, -i – pitagorejczyk, wyznawca/znawca filozofii Pitagorasa

ephebus, -i – młodzieniec (w wieku zdatnym do służby wojskowej)

factus est – od czasownika *fiō, fieri, factus sum* w znaczeniu “stawać się (kimś)”

palaestra, -ae – palestra, miejsce odbywania ćwiczeń fizycznych, ćwiczenia fizyczne, trening sportowy

servire – tu: gorliwie dbać, starać się (o coś), poświęcać szczególnie wysiłek (czemuś)

athletarum usus – zastosowanie (użyteczność) w sporcie, zawodach sportowych

belli utilitas – przydatność (pożytek, zastosowanie) w wojnie

pertinere – tu: mieć związek (z czymś), dotyczyć (czegoś), mieć znaczenie (dla czegoś)

consumere – tu: poświęcać, przeznaczać, pożytkować, łążyć